

Karmøy kommune
Att: Gry Trovåg Hansen

4291 KOPERVIK

Uttalelse til søknad om dispensasjon for utvidelse og vedlikehold av kai ved gnr50 bnr47, Falnes P.gård - Karmøy kommune Rogaland

Vi viser til brev datert 15.12.2020 om ovennevnte søknad, som Karmøy kommune skal behandle etter plan- og bygningsloven (pbl).

Bakgrunn

Søknaden gjelder ifølge vedlagte søknadsdokumenter utvidelse/vedlikehold av kai ved gbnr 50/47 i Karmøy kommune, som er delvis allerede utført.

Det framgår at det tidligere er gitt avslag på søknad om samme tiltak, og etter klage at: *«Kommunen er skeptisk til dispensasjon i saken, men på bakgrunn av vedtak fra hovedutvalg teknisk og miljø så anbefales det å gi dispensasjon.»*

Fiskeridirektoratet region Sør skal ivareta marine ressurser i vår region samt bidra til at det er gunstige og bærekraftige rammevilkår for fiskeri- og havbruksnæring. Vi har på denne bakgrunn vurdert søknaden og det aktuelle tiltaket ut fra fiskeri- og havbruksinteresser i området, deriblant marint biologisk mangfold.

Vurdering og merknader

Fiskeriinteresser i området

Det er registrert ålegras- og tareskogforekomster inne i Vikevåken/Vikesjøen, men ellers ikke spesielle fiskeri- og havbruksinteresser særlig nær ønsket tiltakssted. Se Fiskeridirektoratets kartverktøy: <https://portal.fiskeridir.no/plan> for eventuell nærmere informasjon. Det kan også foregå et generelt yrkes- og fritidsfiske i farvannet.

Dersom man videre skal sikre seg at marine ressurser og marint miljø skal berøres minst mulig negativt, og for å unngå en bit-for-bit nedbygging av kystsonen, som i økende grad kan forringe produktive gruntvannsområder, må man i størst mulig grad unngå tiltak som arealbeslag, sprengning, mudring, utfylling, utslipp o.l. i sjø. Marint biologisk mangfold i grunne sjøområder vil være følsomt ovenfor sterk støy, trykkløser,

partikkelspredning, oppvirvlet masse og forurensning mv., og det er viktig at livet i havet tilbys best mulig miljøforhold og livsbetingelser. Vi viser her til pbl § 1-1 første ledd om at loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Overordnede retningslinjer, rammer og regelverk

Fiskeridirektoratet region Sør minner om naturmangfoldloven (nml), særlig §§ 7-12, og dens prinsipper om bærekraftig bruk og vern samt «Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen» pkt. 6.2. En bærekraftig forvaltning av kystområdene tilsier at man bevarer soner med verdifull eller høy biologisk produksjon i sjø, slik det ofte er i grunne sjøområder nær land. Vi registrerer at tiltaket ønskes utført i «*spesialområde naturvern i sjø*».

Dispensasjonsvilkår

Kommunen kan ikke gi dispensasjon dersom tiltaket medfører en vesentlig tilsidesettelse av hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i pbl sin formålsbestemmelse.

Det må videre kunne pekes på reelle allmenne fordeler, jf. pbl § 19-2 annet ledd annet punktum om interesseavveining. Det følger som oftest en fordel for søker ved eventuell dispensasjon, men det må foreligge en klar overvekt av faktiske allmenne fordeler for å kunne vurdere om det skal gis dispensasjon. Ved en søknad om dispensasjon vil fordelene for den enkelte alene ofte ikke oppveie ulempene for de offentlige interessene som ligger bak forbudet og reguleringene. Det er heller ikke nok at man ikke kan peke på ulemper for andre interesser.

Begge de nevnte vilkår må være oppfylt før kommunen kan vurdere å gi dispensasjon etter pbl § 19-2 første ledd.

Vi kan ikke se at søknaden er særlig begrunnet, jf. § 19-1 første punktum. Kommunen synes heller ikke ha noen overbevisende vurdering om at dispensasjon kan gis i sitt oversendelsesbrev datert 15.12.2020, mens det er foretatt en grundig vurdering i vedtak datert 3.7.2020, hvor det gis avslag for det samme tiltaket. Bl.a. står det i dette vedtaket: «*Kommunen kan ikke se å ha mottatt noen redegjørelse for hvordan naturmangfoldet ivaretas.*»

Mulige ulemper for andre interesser må uansett i størst mulig grad unngås når kommunen vurderer å gi dispensasjon, jf. pbl § 19-2 første ledd. Kommunen kan, og bør, stille vilkår ved eventuell dispensasjon og byggetillatelse for å unngå negative og unødvendige konsekvenser, f.eks. om inngrep på sjøbunnen. Eventuelt kan en dispensasjon også gjøres midlertidig. Begrunnelsen i dispensasjonsvedtaket må også gi grunnlag for å kunne skille saken fra saker hvor en må følge hovedregelen om at tiltaket ikke er tillatt, slik at en unngår vanskelig håndterbare presedensvirkninger.

Det følger av pbl § 19-2 fjerde ledd at: «*Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.*» Vi registrerer at Rogaland fylkeskommune ved forrige runde: «*støtter kommunens foreløpige vurdering om at det ikke*

bør gis dispensasjon for omsøkt tiltak. Fylkesrådmannen anbefaler videre at Karmøy kommune krever retting/tilbakeføring av bryggen»

Konsekvenser for fiskeri- og havbruksinteresser av tiltaket

Vi vurderer omsøkte restaurering/vedlikehold av kai som mindre negativt for fiskeri- og havbruksinteresser dersom dette lar seg gjennomføre uten inngrep i sjøbunnen.

Fiskeridirektoratet region Sør vil sterkt fraråde tiltak som kan medføre negative konsekvenser for marine ressurser og marint miljø. Presset mot strandsonen vil avta hvis man gjør forsøk på å gi tydelige signaler om hva en kan forvente å få gjennom, f.eks. ved å unngå å gi dispensasjoner som i neste omgang påberopes i likebehandlingsøyemed.

Faren for en u håndterbar presedensvirkning og bit-for-bit utvikling mot et uønsket og lite bærekraftig totalresultat øker hver gang man gir dispensasjon, og særlig hvis den ikke kan tilstrekkelig begrunnes eller dempes ved at det settes vilkår. Det kan fastslås at størrelse på båter øker fra år til år, og krav til forhold og fasiliteter ved brygger, kaier o.l. øker som følge av dette. Det er på bakgrunn av allmenne interesser og hensyn at det er gitt bestemmelser, begrensinger og forbud, både i lov og gjennom plan, om hvilke tiltak som kan tillates hvor.

Man må i dette tilfellet unngå mudring, utfylling o.l. Dersom det gis dispensasjon bør det derfor også settes begrensninger for størrelse på båter som kan ligge til bryggene. Det følger av pbl § 19-2 første ledd at: *«Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.»* Siden ingen har krav på dispensasjon, kan, og bør, kommunen sette vilkår, som reduserer ulemper for allmenne interesser, om den finner at vilkårene i § 19-2 annet ledd er oppfylt og det gis dispensasjon.

Tiltak i, eller med virkning til, sjø, bør uansett gjennomføres så skånsomt som mulig, slik at det omkringliggende marine miljø i så liten grad som mulig påvirkes. Særlig inngripende og støyende arbeider, f.eks. sprengning, bør foregå i vinterhalvåret, fortrinnsvis i perioden oktober-februar, når livet i sjøen er mest i ro.

Konklusjon

Fiskeridirektoratet region Sør anser at følgende må gjelde for at det skal kunne gis dispensasjon for oppføring av brygge i dette tilfellet:

- Det må framgå av vedtaket at vilkårene i pbl § 19-2 annet ledd faktisk er oppfylt.
- Det må framgå av vedtaket at prinsippene i nml faktisk er vurdert.
- Det må settes vilkår om at det ikke foretas mudring, utfylling eller andre inngrep i sjøbunnen.
- Tiltaket må utføres på en forsvarlig og skånsom måte, slik at det omkringliggende marine miljø påvirkes i så liten grad som mulig.

Vi ber om kopi av vedtak i saken.

Med hilsen

Erik Ludvigsen
seksjonssjef

Knut Kristian Skjolden
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Karmøy kommune

4291 KOPERVIK

Kopi til:

Fiskarlaget Vest
Karmøy kommune
Kystverket Vest
Rogaland fylkeskommune

Slottsgaten 3
e-post
Postboks 1502
Postboks 130
Sentrum
Postboks 59
Sentrum

5003 BERGEN
6025 ÅLESUND
4001 STAVANGER
4001 STAVANGER

Statsforvaltaren i Rogaland

